

До Државната комисија за спречување на корупцијата, доставено е барање за мислење, со кое од Државната комисија се бара мислење во однос на тоа, дали настанува судир на интереси во смисла на одредбите од член 73 и член 74 од Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси со тоа што лицето ќе биде вработен во Управата за јавни приходи на работно место главен инспектор за контрола, даночен инспекторат за контрола, генерален даночен инспекторат, директорат за управување со даночни функции и развој на даночни програми во Генерална дирекција - Скопје, но исто така лицето е именувано од страна на Владата на РСМ за вршење на функцијата претседател на Советот за унапредување и надзор на сметководствената професија на РСМ со Решение.

Со писмен допис Дополнување на Барање за мислење подносителот ја извести Државната комисија дека доставил Известување до директорот на Управата за јавни приходи на РСМ во врска со именувањето за вршење на функцијата претседател на Советот за унапредување и надзор на сметководствената професија на РСМ и тоа дека се изема од постапување во било кој предмет кој е поврзан со работата на Советот за унапредување и надзор на сметководствената професија на РСМ во согласност со одредбите од член 73 став 1, член 74 став 1 и член 75 од Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси.

Државната комисија за спречување на корупцијата согласно член 17 од Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси („Службен весник на Република Македонија“ бр. 12/2019) и член 41 –б од Деловникот за работа на Државната комисија за спречување на корупцијата бр.02-3794/1 од 08.08.2019 година, бр.03-2198/1 од 12.06.2020 година, бр.02-8774/1 од 17.10.2022 година и бр. 02-3087/1 од 06.12.2024 година, го издадеде следното

МИСЛЕЊЕ

Согласно член 8 став (2) од Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси: „Под поимот „службено лице“ се подразбираат сите избрани или именувани лица и вработените во јавниот сектор.

Со член 44 став (3) од Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси е предвидено:

„(3) На избраните и именуваните лица, чии функции се извршуваат професионално, работниот однос им мирува согласно со закон.“

Согласно став (6) од истиот член: „Службено лице може да остварува приходи од научни, наставни, културни, уметнички и спортски активности и приходи од авторски, патентни и слични права, интелектуална и индустриска сопственост, освен ако со закон не е поинаку определено“.

Работата на Советот за унапредување и надзор на сметководствената професија на РСМ е предвидена со член 5 став (1) од Законот за вршење на сметководствените работи (“Сл. Весник на РСМ бр.173/22 и 47/25):

„(1) Советот ги врши следниве работи:

- 1) донесува деловник за својата работа, годишна програма за работа, годишен финансиски план и годишен извештај за работењето на Советот;
- 2) иницира контрола на трговци поединци-сметководители, трговци поединци-овластени сметководители и друштвата за вршење сметководствени работи до Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Северна Македонија;
- 3) дава согласност на Статутот и другите акти на Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Северна Македонија; ја следи нивната примена и му укажува на Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Северна Македонија на потребата од нивно изменување и дополнување;
- 4) го следи спроведувањето на годишната и тригодишната програма за контрола преку извештаите од извршената контрола на Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Северна Македонија;
- 5) го следи спроведувањето на годишните програми за полагање испит и за континуирано професионално усовршување на Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Северна Македонија;
- 6) ја следи постапката за признавање на квалификации стекнати во странство, којашто ја спроведува Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Северна Македонија;
- 7) го следи и контролира извршувањето на контролата на квалитет од страна на Институтот и дава препораки за подобрување на спроведувањето на контролата на квалитет, а по потреба учествува во постапките на контролирање на друштвата за вршење на сметководствени работи и трговец поединец-сметководител, односно овластен сметководител;
- 8) врши надзор над работењето на Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Северна Македонија и изрекува мерки за

констатирани неправилности и/или незаконитости од членот 49 став (5) од овој закон;

9) дава насоки на Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Северна Македонија за прашања за кои е надлежен согласно со овој закон;

10) ја следи примената на одредбите од овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон и дава мислење на министерот за финансии за потребата за изготвување на измени и дополнување на истите;

11) донесува годишен план за вработување на лица во стручната служба на Советот и

12) врши други работи утврдени со овој закон и со статутот.

Правата на претседателот на Советот се опфатени со член 8 став (1) од истиот закон:

„(1) Претседателот и членовите на Советот имаат право на месечен надоместок кој се обезбедува од средствата на Советот утврдени со годишниот финансиски план, во висина до 50% од една просечна месечна нето плата исплатена во Република Северна Македонија во последниот месец од претходната година објавена од Државниот завод за статистика.“

Согласно Законот за спречување на корупцијата и судир на интереси, не постои забрана вработени лица во Управата за јавни приходи на РСМ да извршуваат јавни функции, освен ако тие функции се извршуваат професионално во тој случај е применлив горецитираниот член 44 став (3) Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси, но исто така **Државната комисија укажува дека наведената ситуација потребно е да биде во согласност со Процедурата за работи и дејности кои се во судир со службените должности и за надворешно работно ангажирање на вработените во Управа за јавни приходи. Имено, во врска со наведеното потребно е да се консултира со Раководителот на сектор за човечки ресурси кој е овластен за спроведување на Процедурата.**

Предмет на оваа процедура е да се одредат работите кои се во судир со службените должности на вработените во Управата за јавни приходи, работите и дејностите кои можат да се вршат со претходно одобрение од директорот, како и да се уреди постапката за одобрување на надворешно работно ангажирање, за иземање од понатамошно постапување на вработен поради судир на интереси и одговорноста за непочитување на оваа процедура.

Државната комисија укажува дека е потребно да се имаат во предвид и следните одредби од Законот за спречување на корупција и судир на интереси:

Член 4 - Начело на интегритет:

„(1) Секој е должен во вршењето на функцијата, јавното овластување и службената должност да постапува совесно, стручно, одговорно, чесно, ефикасно и непристрасно.

(2) Службеното лице во извршувањето на јавните овластувања и должности е должно да ги почитува начелото на законитост, начелото на еднаквост, начелото на јавност, етичките норми и професионалните стандарди, без дискриминација или повластување на кој било со целосно почитување на јавниот интерес.

(3) Службеното лице во вршењето на својата функција е должно да внимава на евентуален судир на интереси и при извршувањето на јавните овластувања и должности не смее да се раководи од лични, семејни, верски, партиски и етнички интереси, ниту од притисоци и ветувања од претпоставениот или од друго лице“.

Заменик претседател

м-р Билјана Каракашова Шулев

